

Brev sendt fra Peter (Sommerhår) Hansen til Knud Vindberg, januar 1953

København januar 1953

Kære onkel Knud

Allerførst vil jeg skynde mig at sige dig tak for de tilsendte billeder af mine oldeforældre og min bedstemoder dem er jeg mægtig glad for. I betragtning af at ihvertfald de to af billederne er nærved 100 år gamle, synes jeg at de er endog ualmindelig gode. De medfølgende attester som er afskrifter af kirkebøgerne sender jeg dig tilbage efter at have skrevet dem af.

Bjørn er jo kommet hjem fra Alhage for adskillige dage siden og på ungens og egne vegne siger jeg tak fordi du tog ud og hilste på ham. Han håber allerede på at kunne komme derover igen til næste år - så vidt jeg kan forstå skal det være en enestående god feriekoloni.

Hvis du kommer til København i din ferie håber jeg du lader os det vide så vi kan få hilst på dig. Vi plejer at blive i haven til noget ind i september, og selv om Husum ligger lidt mere afsides end Nørrebro er det dog ikke længere væk end at det er til at finde - din broder Oluf og din søster Karen kender begge to vejen herud. Oluf var herude med sin hjemvendte Yankee-boy men desværre for ham og os på en af de dage hvor der tilfældigvis ingen var hjemme.

Og så vil jeg forresten gå over til at fortælle lidt om hvad jeg ved om vore fælles forfædre. Det er Oluf jeg kan takke for de oplysninger der ledte mig på sporet. Jeg havde for flere år tilbage af Ludvig i Næstved fået tilsendt en Stamtavle som imidlertid ved efterprøvning på arkiverne viste sig at være temmelig meget forkert. Dette skal ikke lægges Ludvig til last, han har handlet i god tro men har blot ikke haft de muligheder for at finde det rigtige som jeg.

Ifølge denne stamtavle skulle Jens Harald Vindberg være søn af en Italienerinde! Dette har intet med virkeligheden at gøre, det må være en gammel familieoverlevering som det i og for sig kunne være interessant at kende oprindelsen til. Det følgende bygger på kirkebøger, folketællingslister, skifteretsprotokoller o.s.v. altså dokumenter hvis indhold har retsgyldighed og følgelig ikke kan bestrides.

Svend Vindberg, din Oldefader, var født i Sverige ca. 1788, og var skomager. Hvornår han er kommet til Danmark, og hvor i Sverige han er født, er endnu uløste gåder, antagelig er han indvandret som ganske ung. I slutningen af 1700'erne og begyndelsen af 1800'erne fandt der en del indvandring sted af håndværkere fra Skåne til København, der i disse tider år var inde i en opblomstringsperiode. Krigen 1807-1814 satte punktum for både opblomstring og indvandring, og efter krigen var København en fattig by der ikke kan have frembudt særlige tillokkelser for en ung håndværkersvend.

Han er sikkert kommet til København umiddelbart før 1807 og er blevet hængende i byen under krigen. Dette er kun antagelser, derimod er det en kendsgerning at han den 11. juli 1814 lod sig indrullere i Københavns Borgervæbning som borgerlig artillerist. Noget sådant kan han jo kun have indladt sig på fordi det var hans agt at blive i byen, hvilket jo dog må forudsætte, at han allerede havde været der så længe at han begyndte at føle sig hjemme. Nå, nok om det!

Året efter den 26. maj 1815 blev han viet i Holmens kirke til pigen Frederikke Sørensen, der var 29 år gammel og tjente i Nygade nr. 5. Hun var således noget ældre end sin mand, der på daværende tidspunkt var 27 år. Svend Vindberg boede dengang i Antonistræde i et hus der blev nedrevet for 40-50 år siden. Senere slog de sig ned på Nørrevold nr. 106 (Huset ligger der endnu) og her fødtes sønnen Jens Harald den 28. november 1816.

Din morfar fik ikke lov at beholde sin mor ret længe! Den 25. marts 1818 fødtes hans søster Thora Cathrine Rigine, og knap en måned senere, den 22. april kl. 9 1/2 formiddag blev Frederikke Vindberg, født Sørensen indlagt på Frederiks Hospital lidende af Vatersot, og 5 måneder senere

den 17. september døde hun og blev begravet den 21. september på Holmens kirkegård. Mens hun lå på hospitalet var Svend Vindberg flyttet ud i Overgaden oven Vandet på Christianshavn hvor skiftet efter hende fandt sted.

Svend Vindberg forblev ikke enkemand ret længe idet han året efter, fredag den 20. august 1819 blev viet i Frue kirke til pigen Cathrine Magdalene Schjott, 25 år gammel og født i København. Den 26. maj 1820 fødtes den første søn i andet ægteskab og fik navnet Johan Frederik, opkaldt blandt andet efter sin fars første kone Frederikke (din oldemor).

Den 3. november samme år (1819) fik Svend Vindberg borgerskab som Skomager - "Frimester", en art "mindre" borgerskab, der var oprettet blandt andet for at stimulere tilgangen til borgervæbningen, idet folk der havde "stået" ved denne havde forret til dette borgerskab.

Den 12. juni 1822 fødtes en datter der fik navnet Johanne Frederikke. I 1823 finder vi ham boende i Adelgade i et for få år siden nedrevet hus mellem Helsingørsgade og Dronningens Tværgade. Herfra flyttede Skomagermester Vindberg hen i Prinsensgade nr. 21 som eksisterer endnu. Den 10. februar 1827 fødtes datteren Hanne Jacobine og 9. november 1830 sønnen Edvard Ferdinand.

I 1834 var skomagervirksomheden forlagt til Dronningensgade på Christianshavn i et hus der ikke eksisterer mere. Herfra flyttede han længere op i samme gade, - omtrent op til volden - huset ligger der endnu, og så tilbage til det første sted der lå omtrent ved Frelser kirke.

Han flyttede dog atter ind til byen idet han i midten af 1840'erne boede i Christen Bernikows stræde i et hus der for længst er væk. Tiderne var imidlertid ikke gunstige for en mand i Svend Vindbergs stilling, den frembrydende industrialisering begyndte allerede at pille mærkbart ved en del gamle håndværk. Ungerne var fløjet fra reden og alderen begyndte at gøre sig gældende.

I 1850 finder vi ham i Amaliegade ved "Toldboden" i nogle faldefærdige hytter der ejedes af fattigvæsenet og næsten udelukkende bebos af ældre ægtefolk, der her i fuldeste mål nød samfundets tak for deres slid gennem et langt liv. Hvori denne tak bestod vil du forstå når du får at vide at disse huse var opført umiddelbart efter branden i København 1795 som midlertidige boliger for brandlidte og kun var beregnet til at stå i 5 - 10 år!

I sommeren 1853 hærgedes København af en voldsom kolera epidemi. Bredgade kvarteret var særligt hjemsogt. Den 16 juli døde Cathrine Magdalene Vindberg og den 31. juli døde Svend Vindberg, begge af kolera. De blev begravede på Garnisons kirkegård. Deres jordiske efterladenskaber var så få at der end ikke blev ført skifteprotokol, hvortil dog er at bemærke at det vistnok er gået temmelig skødesløst til med meget af den slags i kolera sommeren. Svend Vindberg blev således 65 år gammel.

Med hensyn til hans børn af 2. ægteskab har jeg kun kunnet konstatere de forannævnte 4 uden dog derfor med sikkerhed at ville påstå at der ikke har været flere idet jeg ikke har undersøgt den sag tilbunds. Af disse børn blev begge drengene hattemagere, den ældste datter blev i 1854 gift med en børstenbindermester Baumgarten, den yngste døde 9. februar 1853 i København hvor hun tjente Amagertorv nr. 9. Hun hed Hanne Jacobine og da din bedstefader Jens Harald Vindberg året efter fik en datter blev hun kaldt Hanne Jacobine Frederikke.

Det var den fjerde datter han fik, den ældste var Thora Petrea Magdalene født 1843 i Groulev by i Fuglslev sogn hvor de boede den gang og hvor de antagelig har truffet hinanden og er blevet gift - din morfar og Karen Christensdatter altså, idet hun i 1840 tjente hos gårdmand Rasmus Jensen i Groulev.

Den anden datter var Jenny Frederikke Henriette født 1846 i Draaby sogn, og den tredje var din mor - og her tror jeg jeg vil stoppe. Jeg vil nødig virke trættende og dette brev er allerede blevet meget langt - jeg kunne dog ikke gøre det kortere hvis jeg skulle give dig nogenlunde ordentlig

besked om det hidtidige resultat af mine undersøgelser. Hvis du er interesseret i mere så lad mig det vide, der er meget endnu, og mere kommer der forhåbentlig efterhånden.

Det var min mening at jeg ville have været en tur til Ebeltoft i min ferie dels for at se egnen og dels for at foretage undersøgelser vedrørende din fars og din mormors forfædre, hvilket skal gøres ved de sognekirker de har hørt til eller ved arkivet i Viborg, men det har altså ikke kunnet lade sig gøre grundet tidernes ugunst, så foreløbig må jeg renoncere på den fornøjelse.

Oluf og Anna var på besøg hos os i søndags og vi fik en sjov og hyggelig eftermiddag ud af det. Derudover tror jeg ikke jeg har mere at berette denne gang og jeg vil derfor slutte med en

Hilsen fra os alle

(specielt fra Bjørn)

Peter